

"SVOBODA" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 818 1/2 Grand Street, Jersey City, N. J.

Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

Table with subscription rates for One year, Six months, Three months, Foreign and Jersey City Rates, and PERIODICITY: Three cents a copy, Poштовне число три центи.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

3 Канади надіслати пошти гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Tea. "SVOBODA": Montgomery 5-0498. Tel. У. Н. Схова: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МІСЯЦЬ СОБОРНІСТІ

Січень, це місяць радості, відродження української державності на Великій Україні і Злучки всіх українських земель в одну українську державу.

Річ наша, що ми не маємо тут на думці звичайного формального свята, а думаємо про те, щоби ми кожного року, в січні, не тільки сповнювали формальний обов'язок, святкуючи соборність, але й мали її живою перед очима.

Коли говоримо про соборність, то розуміємо під тим підпорядкування інтересів усіх наших поодиноких земель інтересові цілості, як і такої української політики, яка зважана, на яких землях і під якими займаними вона не велася, була би притосована до загально-національного, себто соборницького інтересу.

Не зашкодило б нам хоч раз на рік, у січні, порозуміти оту соборницьку справу, застановлюючи нас над тим, чи наша політика в краю і на імміграції дійсно веде до соборності, чи може від неї відтягати. Бо кождий новий рік повинен знаходити нас більш скристалізованими й більш об'єднаними біля тої великої ідеї.

Місяць січень як місяць здійснення державницького максимуму українського народу повинен викликувати на всіх наших землях і на всіх імміграціях бажання те все обговорити з наміром об'єднати всі наші сили, щоби соборність в універсалі — на папері — перемінилася в дійсність.

ПО СКІНЧЕННЮ ПЛЕСБИЦЬОВОГО АКЦІ

(Стаття надіслана з краю).

Читачі вже знають, які великі труднощі роблено українській людині в Польщі під час переведення шкільного плесбицтва. Пам'ювати є начальники громад не хотіли повернути підпис батьків та онуків на шкільних деклараціях, інспектори ждали нотаріальних або судових легалізацій підписів на повноваженнях для людей, що збірні декларації передавали, не хотіли повернути чи саа зложенні декларацій, але почали повертати при відбіранні їх вагу (!) зложенні декларацій (на декаграм, кілограм чи грами) та уживає ще й інших «способів і способи», щоби отримати шовнінічність польська преса мога чванитись між іншим і осякляним охлком:

«Українські плесбиці шкільних загамованим охлком куратора львівського».

Супроти тої українська парламентарія репрезентатія висла телеграфічну жалобу до міністра освіти, а крім тої висла до нього негідно поштою Великоївації і представителю її надужити, а зосібно «указ» львівського куратора.

На це дав йому містер дуже успокоюючи відповідь, признав, що «указ» львівського куратора не має законного оправдання і заявив, що міністерство візьє куратора до виясненні (!) його зарядження та дало належні доручення (!)

А було це безпосередньо перед самим латинським Різдвом, а речення до виясненні декларацій минав уже... 31 грудня!

Очевидна річ, що всякі «зарядження», хочби вони й виїшли з Варшави — були би вважалися, але дотого львівського шкільна куратора висла 30 (!) грудня до польських часписів урядове спровстування в тім дусі, що «нехараючи декларацій понад 20 штук мас своє узасадненні» в обов'язковий від 1931 р. борючий інструкції, а щодо жалання нотаріального ствердження підписів, то міністерство просідило справу; а наскільки видають незгідні з обов'язковими приписами зарядження — то львівська кураторія одержати відповідне виясненні».

ду в Калуші, щоби особито відобрати декларації зі суду і занести їх до шкільного інспекторату.

Закон про шкільний плесбиціт височув з прецівайго голови нашого записвагого «приятеля» Стаса Греського.

Він має для нас передосім тут хибу, що він взагалі відбірає право переводити шкільний плесбиціт на українських землях Холмищині і Лемкіщині. Ті країни є вже засуджені Греським агри на польсьозависі — тому навіть він не дає ніякої змоги, можості видати свою думку щодо викладової мови в школах.

А даліше: за українську школу можна висіти декларації тільки за дітей української народности, а за польську за всіх дітей, без огляду на народність.

За українську школу вимагає закон декларацій найменше за 40 дітей і власноручні підписи мусити бути ствержені начальником громади, а за польську школу тільки 20 дітей, без ніякого подтверждення і взагалі без ніякої контролі, ба — навіть без можості перевірити, чи то хто вносив декларації за польську школу.

Якщо шкільна влада заявить, що за 20 якихось дітей вилнули декларації з домаганням польської мови навчання, та хоч би дана школа числила 300 і 400 українських дітей, за яких батьки домагалися української мови навчання, то у висліді в найкращому випадку буде так звана українцістична школа, де фактично така школа польська.

Домогатись польської мови навчання можна всюди без ніяких обмежен, а української тільки там, де піся остаточно урядового перепису людності є шонайменше 25 відсотків українців.

Не дивично, на всі закони і протизаконні перепони — всеж таки поверх черть міліона українських батьків підписали декларації за 350 до 400 тисяч дітей!

Супроти першого загальноплесбицтва з 1925 року — представляє це поверх 100-процентовий успіх!

Та був би цей у великому блуді, що він галуз, що він висісно декларіяції скінчати, всі вже всі можливі митарства.

— Тату, мамо! — промовив Марко. — Як би ми знали, що з наших сіл вийде, то би були би їх ніколи не вимовили. Як ти сіл сіл не відкачеш, то не мине година і я буду чужий в сіл хати. І вас послушаю скрізь там, де се є моїм обов'язком, в сіл справі не піду аж вимовлю. Відкачте ваші слова!

— Закала! — обое старі повортіри з шораз більшою зацікавленістю.

— Він обое вже не молоді парубок говорив далі спокійно. — Уважайте, щоби кажи мене одного. Мені важко милокет не потрібний. Даруйте йому когось таму, що оженився і так! як ви хочете...

— Іди до чорта, гнило! — верещав старий і підвів пастуку, як би хотів сина вдарити.

Не кажучи ні слова, Марко пішов до хати. Відчинив свою скриню, вибрав своє білля, одяг, пару черевиків, то що Все те вкунув у міх, закнунув його на плечі і виїшов з хати. Тато й мама ще стояли коло ступи, німі з пересердя.

Марко мовчки приступив до них. Мовчки простяг до них пліч, щоби попрощатись. Старий махнув лівою рукою і сказав:

— З Богом!

Так вони розсталися: син батьки.

Коли Марко вже щез з їх очей, мама хотіла пуститися за ним, та старий задержав її, вхопивши за руку.

У всякому разі перша і властиво рішача фаза остаточної боротьби нашої в Ріднім Краю за рідну школу покінчилася, та іміт з нашої національності ми зали гаємо.

І не забавлямо на це, що ми живемо в Ріднім Краю: тисячі ревілій та арештовані, сотки крадіж, крадіж процесів, а навіть від шовбицян, котрі — над усього сподівання додали немало завзятого нашою, здавалось би, вже пригломашному народові.

Як уже зазначено, то навіть на око цілком заплані і неперотворити громади — рушилися над усього сподівання. Причинилося до тої організаційно-пропагандистичного руху немало та обставина, що багато нашої молодоті інтелігенції, що не могла знати урядових посяд — сидити на селлах, а це більше є там учині середніх шкіл, котрих виключено в них не лише на підставі судових присудів, але хоч би лиш за те, що вони були якийсь час арештовані або що у них відбавили ревізії.

Завлада кривда — мститись фактично на кривдниках, а ще троха — то ми всі ті кривди й «закунці» (загні) будемо приймати просто з гримасним хом. І не надармо вмирав Лемішчині зі словами на устах. «Не туди, вразі, сотня полаяже, тисяч натомісць стане до борні!»

Ю. Го.

ПІСНІ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ

(слова і мелодія Л. Лепкого) НА МУЖЕВСЬКИЙ ХОР

опрацював Михайло Гайворонський

- 1) Маєва нічка
2) Кладочка
3) Во війна — війную
4) Тьох—тьох.

Пісні ці видав накладом «Червона Калина» у Львові.

Ця чотирикласна 25 центів.

Головний склад на Америку в кінгрітні:

"SVOBODA" 81-83 GRAND ST., apt P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

До хорого професора покликади лікаря. Лікар прийшов. Сповіданий про це хорого. На це хорий професор: — Скажіть йому, що я хорий і нікого не приймаю.

В. Пужак.

БОГАЧ

(Оповідання).

Нині покінчило, чи не докінчило це роботи перервано скоріше як звичайно, бо завтра празник. Старий Плисік, найбільший в селі богач, позасів зяриди до шопи і пішов до хати. Оголосив і пригласив гласко свій синів волос.

Не жуачи до завтра, вже нині звазу чисту сорочку і темногрязову камізьку з москянськими гузіками. Виїшов з хати, обійшов її і пустився до стодалі. Він шукав сина, бо нині хотів побалакати з ним. Хотів побалакати з ним, щоби знати, як завтра балакати з Блоком, другим богачем в селі, що мав лиш одну доньку, так як Плисік мав лиш одного сина.

Колі старий Плисік відійшов від хати з одного боку, з другого боку підійшов під хату його син, двадцять і шістьлітній парубок Марко. Марко обійшов хату, шукачи батька, бо хотів з ним побалакати. Не знайшовши батька, сів під вікном на ступі, бо не сумніювався, що батько десь на обігноті і зараз приїде. Батько справді надійшов. Син встав, щоби підійти до батька. Не треба було, бо батько, немаче би знав, що син хоче балакати з ним, сів на другім кінци ступи і сівчав сам.

— Відпочиваєш? Твоє працьє. Ти сего тижня добре замаяв. Забаво також зає, бо як не тепер, то пізніше відбачається на здоролло. Сідай!

— Що працьє на себе, той же чуже штом, — відорив син і дадіт слова.

— На тебе, кажеш? — сказав батько. — Очевидно. Бо й діданчє підій ми маток... А ти парубок. Хтож, як не ти? Коби тільки не одно, то і скава би, що в цілці світ нема лішого сина, як мій Марко. Коби тільки не одно! — Ти знаєш, про що я думаю.

Марко будьтоби надумувався, будьтоби шукав у своїй пам'яті, та, не знайшовши нічого, сказав: — Не гадаю, про що тато думаєш.

бі ти відстав від тої Ганки... Старий встав і витягнув руку, щоби вхопити руку парубка. Та Марко, приклав руки до ступи, щоби її підсунути ближче до ступи.

— Зроби, Марку, ту вітку мені і Господи. Покійнь її. Така не для тебе. Для неї ти замолодий. Ти взагалі ще замолодий. Я оженився шобно в моїм трицять і третім.

— На татове весілля я не проясився — парубок зачав, та прикусив язика, жалуючи, що йому таке вихлопало.

— Як си те розумієш? — батько спитав.

— Як не подумав, що кажу, — син відповів. — Тепер кажу, що в такім ділі кождий є своїм власним паном. Моя думка така, що ми обоа можемо дуже добре жити з собою, тату. Пошчо одні одному має жити робити гіршємо? То тато дивилуко господарство до тої вишоти, на якій воно тепер стоїть, отже тато повинні бути довіг літа. Мене не кортить працювати в хаті. Я тільки хотів повести тату, щоби я міг вже тепер оженитись і суди прорахувати мою жінку. Вона була би не як господина тут, а як татова паймичка. Я буду парубком. Отсе у хаті нині татова казавка. Надійшо, що тато не будув противий.

Старий Плисік сказав руки на грудях навхрест і став просяти: — Марку, не роби твоїм батьковий і твоїй мамі той при-

крости. Не вводи вже тепер в хату другої господині! Чи не бачив ти в інших хатах, яке нещастя там, де є дві жінки? Кожда хоче поставити на своїм... Коби те ще яка інша... А то Ганка Самоті! Та до людей, які ненавляється, цілий світ є замалим, не то моя хата. Той Ганку не хочу мати в хаті. Не хочу, і вже!

— Як би кождий молодий мусів женитися з тою, яку йому накідає старий, то Господь Бог дуже скоро мусів би земську колоту ховати в міх. Та він мусить молодим господарити, не старим! — Так відповів Марко.

— Се роздерзіло старого. Вдарив пистуком в стіну хати, що аж глина поспалася і крикнув: — Ганку не возмещ!

— Таки можуть не дозволити мені вестти її в хату. Се можуть. Та не ваша сила, тату, заборонити мені оженитись, з ким хочу. Потрібні літа вже маю.

— Очевидно, що заборонити тобі женитися не може мені. Як ти годен, то про мене, возмий й десять, на кождий палець одну. Тільки тої одної не возмещ. Не возмещ, і вжеж сини, що не слухає батька!

— Заклада, не дитина, який закнрив з хати батьківної год! На порозі показався син Марка і в його літє хлюпнула шліп червик помяй.

— Таки так. Закала! — доддав батько. — Ти мусиш ням покоритись, смердуку!

— Тату, мамо! — промовив Марко. — Як би ми знали, що з наших сіл вийде, то би були би їх ніколи не вимовили. Як ти сіл сіл не відкачеш, то не мине година і я буду чужий в сіл хати. І вас послушаю скрізь там, де се є моїм обов'язком, в сіл справі не піду аж вимовлю. Відкачте ваші слова!

— Закала! — обое старі повортіри з шораз більшою зацікавленістю.

— Він обое вже не молоді парубок говорив далі спокійно. — Уважайте, щоби кажи мене одного. Мені важко милокет не потрібний. Даруйте йому когось таму, що оженився і так! як ви хочете... Іди до чорта, гнило! — верещав старий і підвів пастуку, як би хотів сина вдарити.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

БРІДЖПОРТ, ПА.

На інвалідів.

Від української греко-католицької парохії св. Петра й Павла переслано через Об'єднання на інвалідів \$11.72. Гроші ці зібрано в церкві підчас панахиди.

М. Мартинюк.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Жертви на УВО.

З нагоди забави, котра відбулася в домі гом. Прокет Паньчинина, зібрано \$6, які призначено на Українську Військову Організацію. Жертви зложили наступні громадяни: Г. Прийма, І. Прийма (син Григорія), П. Паньчинин, І. Пастух, І. Васидиук, М. Болнар по \$1. Гроші в сумі \$6 вислали через "Об'єднання".

М. Болнар.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На "Просвіту".

Громадянин М. Біляк переслав через Об'єднання \$32.50 від 204 відвіду У. Н. Союзу й від Сичи ім. Б. Хмельницького як членів вкляди і жертви від членів до Тов. "Просвіта" у Львові.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На вільнолу боротьбу.

Відвіди ОДВУ ч. 10, в Нью Йорку, Н. Й., переслав через Об'єднання \$12.05 на боеву акцію. На цю суму зложили наступні прихожані: збірка на бльчок ч. 02452 — \$5 (жертвувала пані Йонкер з Канади), збірка тов. Леськова на бльчок \$2.25; з продажі "Сурми" \$4.80.

Е. Скоцко.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На вільнолу боротьбу.

Громадянин Б. Дроботій переслав через Об'єднання \$258.00 сьборничого колади, призначеної на вільнолу боротьбу. Коладували члени 11 відвіду ОДВУ, тому й гроші передано в імені цього відвіду.

БЕЛІОН, Н. ДЖ.

На Рідний Край.

Отщ парох І. Захарко переслав через Об'єднання на Рідний Край \$41.10. Гроші зіб-

рано з нагоди Листопадового свята. Збірка на панахиді принесла \$9.70, і на концерті \$34.40. \$3.00 було розхолоді. Гроші призначено: на Український Інвалідів \$21.10; на Товариство "Просвіта" \$10.00.

По жертви зложили такі громадяни: Д. Липовий \$2.00; по \$1.00: о. І. Захарко, І. Брилинський, Н. Сенік, П. Борис, В. Савран, Н. Пукас, М. Петруник, І. Готра, В. Бабик, І. Куріло, Н. Біляк, П. Кудрик, І. Лабай, М. Палочко, Н. Н., С. Шомас, С. Хандога, Т. Гринюк, Ю. Мельничук і С. Ліпа; по 50 ц.: А. Мороз, Т. Польовий, А. Корбін, С. Куварик, Т. Мончак, С. Готра, Л. Гавазин, П. Кушпир, М. Пасинчик, І. Довгань, Ю. Бойко, А. Басараб, І. Коваль, К. Гринюк, Г. Антош 35 ц.; В. Фатинський 30 ц.; по 25 ц.: О. Шрамко, Ю. Мончак, І. Пукас, П. Дьянко, П. Ошуст, М. Драбачук, О. Драбачук, К. Ошуст, Я. Біляк, А. Перетяжко, М. Боюновська, Г. Товчина, М. Кравчук, А. Рейтар, А. Кудрик, А. Низова, В. Павлукович, П. Стахів, П. Харів.

БРОНКС, Н. Й.

На вільнолу боротьбу.

Комітет Листопадового свята, що відбулося в Бронксі.

подарє списе жертводавців, які зложили суму лєту на вільнолу боротьбу У. В. О., як також тих, які доповнили жертви вже по святї.

Того самого дня, 26. листопада м. р., було прийнята хористів з Картер, Н. Дж., у громадянина В. Мищукка й на запис одного з гостей, добр. Призули, гости зложили \$3.00; а гр. Припула доложив \$2.00. Разом \$5.00. По святї прийшли ще такі жертви на ту шь: М. Врублевський, В. Муж по \$2.00. Разом всіх грошей переслали через "Об'єднання" на вільнолу боротьбу \$39.66. Загальною обороту з того свята було \$77.85.

Комітет Листопадового свята.

ІСТОН, ПА.

На вільнолу боротьбу.

Вислали на боевий фонд \$15.31. Жертви зложили по \$1: о. М. Колущинький, С. Ядло, С. Терещинький, М. Колодуб, І. Миланчук, П. Вересук, М. Палаганий, Д. Вересук, С. Турин, М. Турин, Ф. Сагагтий, І. Дещевський, В. Литвин. Решта дрібними датками. Гроші вислали через Об'єднання.

Микола Палаганий.

СЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АЙ.

На вільнолу боротьбу.

В присутствї члена ОДВУ о. М. Новака відбулися збори 93. відвіду У. Н. С. імені Івана Франка. Підчас зборів зібрано на УВО \$11.50; які переслали через Об'єднання на призначену шь.

ЮТИКА, Н. Й.

На інвалідів.

Від української парохії в Ютиці переслали через Об'єднання \$5.00, призначених на інвалідів.

Т. Сень, касієр.

ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ.

Збірка на інвалідів.

Підчас панахиди по полягах героїв на звільнення України в українській православній церкві св. Апостола Петра й Павла зібрано було 6 доларів на інвалідів. Гроші переслали до краю через Об'єднання.

о. І. Костюк.

СИРАКУОЗ, Н. Й.

Жертва на Край.

Через Об'єднання переслали \$69.45 як дохід з листопадового свята, що відбулося 4. грудня минулого року. Гроші призначено так: \$40 на інвалідів, \$20 на політичних в'язнів і \$9.45 на УВО.

В. Осушківський.

РОМ, Н. Й.

На інвалідів і політичних в'язнів.

Підчас листопадового свята, що відбулося в Українській Народній Домі 11. грудня м. р., зібрано \$8.50. Гроші вислали до Краю через Об'єднання з призначенням на інвалідів і на політичних в'язнів по \$4.25.

П. Гурааль.

СМІТМІЛ, ПА.

На інвалідів.

Підчас панахиди в місцевій українській церкві по полягах героїв Української Армії о. П. Журнальський зібрав на інвалідів \$6.92. Гроші переслали через Об'єднання на призначену шь.

І. Бунга.

БУТЛЕР, ПА.

На інвалідів.

Парох о. Петриканин переслав через Об'єднання 13 дол. 35 ц. Це збірка, що була перевезена в церкві підчас панахиди по полягах героїв на звільнення України. Гроші призначено на інвалідів.

КАРТЕР, Н. ДЖ.

На інвалідів.

Парох о. І. Гундяк переслав через Об'єднання на інвалідів 15 дол. 31 ц. Гроші зібрано підчас панахиди по полягах героїв в Картер, Н. Дж., 11 дол. в Лит. Фолз, Н. Й., 4 дол. 31 цт.

ЛЕЙТРОБ, ПА.

Збірка на інвалідів.

Підчас панахиди за душі борців упавших за звільнення України зібрано 5 дол. 50 цт. на інвалідів. Гроші переслали на призначену шь через Об'єднання.

о. В. Коритовський.

ШКАГО, ІЛЛ.

Товариство ім. Тараса Шевченка, 252 відвіду УНС, переслали через Об'єднання 6 доларів на Рідну Школу. Гроші ці зложено з нагоди святавання товариством 27 листопада десятирічного ювілею свого існування.

ШКАГО, ІЛЛ.

Жертва на Рідний Край.

Союз Українок ч. 36 в Шкаго, на Саст Сайд, переслав через Об'єднання 10 доларів. Призначено 5 дол. на політичних в'язнів і 5 дол. на інвалідів. Гроші прийшли з предствалення, яке було уряджене 16 жовтня на саті парохіальній.

За уряд відвіду Союзу У. Крайнок ч. 36. Алена Рудна, прелес.; Вікторія Ларіон, касієрка; Олена Брилинська, секретарка, Іванна Приняк, рекорд. секретарка.

БОРНІ, Н. Й.

На Рідний Край.

Українська греко-католицька парохія переслала через Об'єднання 54 доларів. Призначено на інвалідів 30 дол. і Рідній Школі 24 дол.

М. Курій.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

На Рідний Край.

Відвіди 20-тих переслав через Об'єднання до Рідного Краю 25 доларів з призначенням 15-доларів на вільнолу боротьбу, а 10-доларів на політичних в'язнів.

П. Гринів, секретар.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

На Рідну Школу.

Спомини листопадових днів входить у традицію українського народу. Святкує рідний, край хоч у неволі, святкують політичні в'язні по тюрмах, святкують і вигнанці рідної землі, розкинені по щій кулі земській. І кожда українська громада в Злучених Державах старється по своїх силах загалі упавших героїв листопадових днів, як і тих, що наложили головами, продовжуючи розпочате діло звільнення.

Українці в Елизабет, Н. Дж., обходили це свято дня 5. грудня м. р. торжественною Службою Божою і панахидою. Співав хор тов. Боян під диригентурою свого вчителя Михайла Ядловського. Святочно промовляв на тему дня вчелосів місцевий парох, вчелос. о. М. Кишч. У півгодичній крашорнійчій, до габини душі трагоючої бесіді, переповнів дні слави й боротьби українського народу за свою державність від давних століть аж до теперішнього часу. Це не перша українському народові боротьбі і терпінні, казав бесідник, бо тільки боротьбою й терпінням ми вдержалися при життє. Бо тільки в боротьбі виховуються характері, які світять приміром для грядучих поколінь до дальшої боротьби. В простій арозумілій бесіді переповнів провідник причини світової війни і зрив нашого народа до воли 1918 р. Та хоч на полі бою в 1918—1919 роках не вирішилась наша доля, то ми зборіли на іншу зброю, яка також бє наших вброгів, а на нас зближак кожного дня до нашого щли: звільнення всіх земель, замешкалих Українцями, у вільну самостійну державу.

По богослуженню відправ-

лено панахиду за померших борців за волю України, а по панахиді хор відспівав молитву за Україну. В часі панахиди заряжено збірку на Рідну Школу, яка принесла \$35. Збіркою завлявис урядник парохії, громадяни Атанас Кемпа і Михайло Суворський. На збірку зложили наступні жертводавці:

- о. М. Кишч і Р. Слоболян по \$2; М. Суворський, М. Романович, В. Левчик, А. Кемпа, М. Огар, І. Кісенок, К. Какурин, І. Олекса, С. Шийка, М. Голубець, П. Циктор, Д. Фортун, М. Лунич, К. Мушинська, Я. Крашовський, К. Огар, П. Чельч, О. Світлик, Ю. Картичак, Н. Ядловський (з Ровей) по \$1; О. Клоп, А. Штефан, М. Галювич, С. Могла по 50 ц. Дрібними датками зібрано \$9. Разом \$35.

Гроші вислали до Рідного Краю через Об'єднання.

Р. С.

НОРТГЕМПТОН, ПА.

Збірка для інвалідів.

Дня 24. листопада м. р. рідня о. Н. Олекси обходила рідню шь смерти б. о. Юлія Олекси. На обід, після зложених богослуження, в домі п. Миколи Олекси було проведено збірку для українських інвалідів у Львові, яка дала \$12.50. Жертводавцями були: Р. Слоболян \$2; І. Черкас, І. Олекса, Д. Станшинський, П. Полличак, Т. Буцук, В. Гринш, о. д-р В. Клодинський по \$1; А. Фанок, М. Сушко, М. Олекса, В. Олекса, С. Гринш, І. Вершинський, по 50 цт.; Пелягій Масляник, І. Масляник по 25 цт. — Разом \$12.50.

Гроші вислали через Об'єднання до Рідного Краю. Ширя подяка всім жертводавцям.

Іван Черкас.

HERMAN TURKEL

АДВОКАТ

31 CHAMBERS ST., NEW YORK, N. Y.

Я ГОВОРЮ ПО УКРАЇНСЬКИ.

Д-Р ЮРІЯ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,

ХІРУРГ І АКУШЕР

153 AVENUE B,

NEW YORK, N. Y.

(Між 8 і 10. 10. 12.)

Тел. ALGONQUIN 4-5625.

Уради години: рано від 11 до 12, ввечір від 6 до 8, а в неділі від 9 до 10 рано.

ХТО ХОЧЕ КУПИТИ ЯКУ РЕАЛЬНІСТЬ

хай згодосить до нашого бюро. Ми маємо на продаж дім в рідних околицях, грошені, бучерні, кенді-сторі, всі по дешевій цінах.

Обезпечено від огня дім, склепи, автомобілі і т. д.

Вислаємо гроші в доларах до всіх частей світа.

Нотаріальне бюро переповнідує староразві сирани.

Вироблено правосудних контрактів купна-продажі.

Можемо гарантувати до нашого бюро устно або письменно.

INTERNATIONAL EXCHANGE CO.

30 EAST 7th ST., NEW YORK, N. Y.

(Між 2-го і 3-го Еєнєно, близько гр-ватола, червоні).

Тел. Drydock 4-1402.

666

ПЛИН-ПАСТИЛЬНИ-МАСТЬ

Звернуть процедуру в олім дин, бль голони або нервові в 30 минут, малярно в 3-ох днєх.

666 МАСТЬ НА ПРОСТУДУ ГОЛОВИ.

Найвдлшнішій відомі щд средства.

ПЕТРО ЯР'ЕМ А

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОУК, БРОУКЛІН, НІУ

У ЧО. СКОЦЬКО.

Тел.: Orchard 4-2568

129 E. 7th STREET,

NEW YORK CITY

В КОЖІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВІНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС "СВОБОДА".

ОДИНОКА ПРЯМА ДОРОГА ДО СТАРОГО КРАЮ

Випрос до Галині.

ПОЛОНІЯ, КОСТЮШКО, ПУЛАСКИ

Ізбє цими вигідними кораблями, на котрих дістанете домашню поживу в доволній кількості і першорядну обслузу в вашій рідній мові.

НАБЛЮДИТИ ВИПІЗД:

S. S. "PULASKI" FEBR. 24.

Звертайтесь до місцевих агентів, або пишіть до:

GDYNIA AMERICA LINE

(Formerly Baltic American Line)

89 BROAD STREET, NEW YORK, N. Y.

315 SO. DEARBORN STREET, CHICAGO, ILL.

UNION TRUST BUILDING, PITTSBURGH, PA.

110 STATE STREET, BOSTON, MASS.

НЕДУЖІ МУЖЧИННИ І ЖІНКИ

ВИЛКОВОЮ ХРОНІЧНИ НЕДОМАГАННЯ.

Примайте ще нині на лізарські оглядини і вискуайте повсиче щодо вашої справл. Насичним метозами я лікую успішно отці недужи: Широкі висилки, хронічні червои, нервові недужи, шлунково, кишкові й відликові недужи, загальне ослаблення, моральні (запальня нерви) і хронічні ревматизм, горло, деген. відликові і інші недужи мужчини і жінок. Хворі есенціально крові і земної спроби. Варикозна спроби і шепальня. ОГЛЯДИНИ І ПОРАДИ ДАРОМ, МИ ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

DR. ZINS 110 EAST 16th ST. N. Y.

медичний практик 25 літ. (між 4-гого Еєнєно і Ріанг Плейс).

ГОДИНИ: Дєвно від 9. рано до 8. ввечір від 6 до 4. повола.

ТАРЗАН МОЖНОВЛАДЕЦЬ ДЖУНГЛІВ.

Сер Ричард відповів: "Ти завжди жартуєш. Навіть в обличчї смерти ти будеш сміятися. Та всеж я тобі хочу дати деякі поради, як битися з Маллодом". Потім лізар внясвив Блейкові всі способи та звички Маллода при двобоюх, а разом з тим пояснив, як проти них боротися. "Він тепер буде битися з великим завяттям, бо він задрісний", закінчив свої розмови Ричард. "Задрісний? Чому?" — запитав здивований Блейк. "Він думає одружитися з княжною Гвінальдою", відповів спокійно Ричард.

"Та він не один, що вже запримитив твої залицання до неї і її поведєння супроти тебе", завважив далі Ричард. Блейк почав сміятися зі всього, що говорить про нього й княжну. "Всі вони помиляються. Княжна багата, красуня й зовсім вона не зверне уваги на обраного нучжину, яким я прийшов суди", завважив Блейк. "Ти так думаєш! Алже тепер ти сер Джеймс. Та я вже нераз сам спостєрїгав, якими очима на тебе дивилася княжна, коли ти робив свої вправы на коні. Я певний, що людські поголоски не пусті".

"Це для мене найбільша новина. Та воно звичайно так і є, що про себе дізнається найпізнше від усіх", сказав Блейк. "Ось тому сер Маллод буде битися з тобою як лев. Він за всяку шчю хоче тебе знищити, щоб ти не стояв йому на дорозі до княжини. Я це дізнався й тепер попереджаю тебе!" — скінчив Ричард. Блейк підійшов ближче до свого приятеля: "Ти гарний, вірний приятель і лізар, мій дорогий Ричарде," говорив Блейк, поклавши руку на його плече — але не журился, бо я ще не мертвий, а живий і повний сили!"

"А чи князєви подобається залицання сер Маллода до його доньки? Чи він по сторони Маллода?" — запитав Блейк. "А чому не? Алже Маллод багатий і впливовий лізар, властиво перший по князю. Він має великий замок і 100 добре узброєних людей", відповів Ричард. "А чи нема тут бльшого родювотного й славного лізара, крім Маллода?" — запитався Блейк. "Тепер нема. Хіба один Богун, який часами наїзвє себе потомком короля. Я тобі про нього розкажу", відповів сер Ричард. "Добре, я слухаю", сказав Блейк.